

ÅRSBERETNING

2012

75 år
1937 - 2012

TRØNDELAG
TEATER

A black and white photograph of a brick building interior. The walls are made of light-colored bricks. In the foreground, a dark wooden bench is visible. Several people are sitting on the bench, their figures slightly blurred. The lighting is soft, creating a calm atmosphere. The text of the table of contents is overlaid on the left side of the image.

Innhold

Raskt tenkte tanker	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	6
Balanse	6
Noter til regnskapet	7
Kontantstrømoppstilling	11
Nøkkeltall	11
Teater i plakater 2012	12
Billettsalg, billettinntekter og besøksprosent	13
Kunstnere - kan de ledes?	14
Arbeidsmiljøutvalget	18
Norsk Skuespillerforbund	18
Fagforbundet	18
Musikernes fellesorganisasjon	18
Kunstnerisk råd	19
Teatrets Venner	19
Utenomteatrale aktiviteter	19
Utviklingsarbeid	20
Stipend	20
Hovedstrategier	21
Organisasjonskart	21
Personalet og styret	22
Repertoar 2012	23

Raskt tenkte tanker

Norske institusjonsteatre koster for mye penger, lager gammel-dags teater, er for lukket, har for store hus og for mange teknisk og administrativt ansatte. Dette er overskrifter i kjølvannet av Enger-utvalgets innstilling som kom i vinter. Det argumenteres med at grasrot-kulturen ikke har fått noe av alle pengene som er bevilget som en konsekvens av kulturløftet. Og at det uten en grasrotkultur ikke er grunnlag for en elitistisk kultur som det påstås at de store institusjonene forvalter. Tenketanken Civita har skrevet en utredning som foreslår å ta penger fra de store institusjonene og gi til det frie feltet. Enger-utvalgets fremstilling er rimelig balansert, mens enkelte av de andres tanker synes ensidige.

Vi som jobber i disse institusjonene er muligens ikke meningsberettiget og vi innser at vi kan være preget av å forsvare det bestående. Det må likevel må være lov å prøve å nyansere bildet og kanskje reflektere over om påstandene gir den fulle og hele sannhet.

Ja, vi på Trøndelag Teater er privilegerte og har et flott, funksjonelt og stort hus. Vi arbeider kontinuerlig for at dette skal fylles med godt teater og være i tipp topp stand, slik at alle våre 100 000 besøkende gjennom året skal få en god teateropplevelse. I Trøndelag er det svært sjelden det er vær til utendørs teater og det å «rigge opp ny scene og sal» rundt i byen for hver ny forestilling ville blitt minst like dyrt. I Trondheim har vi et såkalt fullproduserende teater. Det betyr at vi produserer de fleste forestillingene fra A til Å selv, i våre lokaler i Prinsens gate. Skuespillerne prøver opp stykket i vår prøvesal, scenografien lages på våre verksteder, kostymene sys på systuen. Lys, lyd og sceneteknikk er det også egne ansatte som tar hånd om. Slik er det ikke på såkalt programmerende teatre, som tar inn ferdige produksjoner og presenterer de for en periode. Etter forestillingen har gått i en by, drar den gjerne til neste. Programmerende teatre er det for eksempel mange av i London. Dessuten finnes det også en mellommodell, der det kan bestilles ulike prefabrikkerte elementer fra for eksempel et stort teaterlyskvart, en systue som syr for mange teater og ei smie som har spesialisert seg på teatrenes behov. Fellesverksteder krever et stort teaterproduserende marked, som knapt finnes i Norge. Allerede i 1816 skjønte Trondhjemmerne at skulle det bli et regelmessig teatertilbud i Trondheim måtte det være en fast scene. I dag er det selvfølgelig enklere å reise til Oslo og London for å se teater enn da, men er det en slik utvikling som ønskes? Folk flest har hverken tid eller penger til å dra så langt, for å kose seg med teater i en time eller to.

På Trøndelag Teater synes vi det er spennende med nye samarbeidspartnere, nye måter å arbeide på og nye sceniske uttrykk. Vi legger mye tid og energi i å følge med og prøve å tiltrekke oss talentfulle kunstnere. Om disse er innen «institusjons-Norge» eller i det frie feltet er ikke viktig. Det viktige er den kunstneriske ideen, og om publikum vil se det som produseres. Vet de som påstår at vi er lukkede at vi løpet av ett år har nesten 400 mennesker inne som ikke er fast ansatt, på kortere eller lengre lønnede engasjementer? Nye mennesker gir oss hele tiden nye impulser. Ansatte som jobber hos oss, får forhåpentligvis spennende og kompetansebyggende oppgaver. Og sist men ikke minst, publikum gis stadig nye opplevelser. Vi har i alle år arbeidet sammen med de fleste av de frie gruppene i Trondheim, de andre institusjonene og utallige freelancere. Vi har som ambisjon å gjøre dette enda mer, til glede for vårt publikum.

Vi tør påstå at våre ansatte er «den profesjonelle ryggraden» i svært mange teateroppsetninger og spel i landsdelen. Våre ansatte arbeider ofte også i sin fritid som skuespillere, instruktører, lys-, lyd- og scenepersonale. «Grasrota» er nemlig også avhengig av det profesjonelle feltet for å øke sin kunnskap og ikke minst få inspirasjon.

Antallet teknisk administrativt ansatte har økt om vi ser utviklingen over en periode på 30 – 40 år. De siste 10 – 15 årene har det imidlertid vært stillstand i antall stillinger, i alle fall hos oss. Men et enkelt svar på dette er å se på forestillingene. Nå er lys, lyd og bilde også et stort eget element, på linje med skuespilleri og scenografi. I samfunnet for øvrig trenger også store bedrifter mer ressurser til å følge opp strengere lov og regelverk, når det gjelder regnskapsførsel, rapportering, HMS og IA-arbeid. Dette koster, men hører heldigvis med i et moderne samfunn.

«Armlengdes avstand»-prinsippet har lenge vært viktig i den politiske debatten. Det betyr at våre eiere, det offentlige, skal legge rammene og bevilge midler. Institusjonene er best skikket til å bestemme repertoar og legge til rette for produksjon av god kunst. Vi kan også litt om å drive teater. At eksterne «tenkere» skal fortelle oss hvordan vi skal drive fremstår som provoserende. Vi vil strekke oss langt for å være mer produktive, mer spennende, åpnere og mer moderne.

Berit Tiller
direktør

Kristian Seltun
teatersjef

Styrets beretning

Trøndelag Teater hadde et godt år både kunstnerisk og økonomisk i 2012. Musikalen *Hair* hadde 35 780 publikummere og vi hadde gode inntekter på forestillingen. *Gjengangere* ble kritikerrost av media og alle forestillingene på Studioscenen var praktisk talt utsolgt. Årets resultat endte med underskudd på kr 37 865 (+4 071 292). 75 årsjubileet for aksjeselskapet Trøndelag Teater ble markert med forestillingen *Jubileet 12.* oktober, med kulturstatsråden og en rekke offisielle gjester til stede.

Vi hadde seks (9) egenproduserte oppsetninger og reprise på hovedsceneoppsetningen *Jul i Prøysenland*. I tillegg hadde vi tre (12) gjestespill, fem (2) samarbeidsproduksjoner, ni (16) lørdagscaféer og flere andre arrangement. Seminaret «Nasjonalisme på fremmarsj» var et viktig arrangement i samarbeid med Fritt Ord. Dette ga til sammen 423 forestillinger (618) og en billettinntekt på kr 18 686 536 (19 485 400). Totalt besøkte 91 730 publikummere Trøndelag Teater i 2012 (110 062). Nedgangen skyldes blant annet at Gamle Scene var stengt et halvt år.

Eierstyring og selskapsledelse

Trøndelag Teater er et aksjeselskap som forholder seg til blant annet aksjeloven, regnskapsloven og arbeidsmiljøloven. I tillegg har vi via det offentlige målstyringssystem et svært stort spenn i ønsket bredde på det produktet vi leverer og integrering av elementer i forestillinger og arbeidsprosesser. Eksempler på dette er integrering av ulike kunstformer, flerkulturelt personale og kjønnsmessig likestilling på alle plan i bedriften. I tillegg ligger det høye ideelle krav både til kunstnerisk produksjon, produkt og selskapsdrift. Vi tilstreber å følge de pålegg vi får.

Virksomheten

Tilskuddet fra stat, fylkeskommune og kommune var nesten 88 millioner kroner, og utgjør en forutsigbar og solid basis for vår virksomhet. Vi mener å ha oppfylt tilskuddskriteriene ved å ha spilt spesifikt for både barn og unge, hatt ny norsk dramatik, klassiske stykker og samtidsdramatik på scenen. Vi har også utstrakt samarbeid med ulike grupper og institusjoner. Et fint eksempel på dette er forestillingen *Du skal få høre fuglesang*. En samarbeidsproduksjon med Teater Fot, støttet av Norsk Kulturråd. Prosjektet inngikk i forsknings- og utviklingsprosjektet Scenetekst for Samtidsbarn.

Vår største usikkerhetsfaktor med hensyn til å

oppnå budsjettet resultat er publikumsbesøket. Det utøves streng kostnadskontroll. Teatret driver kontinuerlig vedlikehold av bygningsmassen og det tekniske utstyret i henhold til investeringsplan. Tilgjengeligheten til teatret både for publikum og ansatte har blitt forbedret ved rehabiliteringen i 2012.

Økonomiske forhold

Likviditeten er god. Teatret tok for første gang på mange år opp lån. I forbindelse med jubileumsfeiringen gjennomførte vi en større rehabilitering av Gamle Scene og Theatercaféen. I forberedelsene til dette arbeidet ble det avdekket en råteskade i gulvet som måtte tas i tillegg, noe som gjorde prosjektet dyrere. Total kostnad på hele prosjektet ble kr 18 709 264. Av dette fikk teatret kr 1 100 000 av to sponsorer, DNB og Erbos fond. Vi disponerte likviditetsmessig ca. 7,5 millioner av frie opptjente midler og resten ble lånefinansiert. I statsbudsjettet for 2013 fikk Trøndelag Teater en ekstraordinær økning i tilskuddene på kr 1 428 000 per år fremover. Det vil dekke de ekstrakostnadene vi har med å betjene renter og avdrag på lån. Vi er svært glad for denne økningen, og oppfatter at vi har fått forståelse for at det å ivareta en fredet bygning er et fellesanliggende.

Selskapets egenkapital er kr 19 779 223 (19 817 088). Av dette er opptjent egenkapital kr 18 699 223 (18 737 088). Styret mener at dette på kort sikt er tilstrekkelig til å møte de overskuelige økonomiske utfordringer som Trøndelag Teater kan stå overfor. Styret mener at selskapets regnskap viser et korrekt bilde av virksomheten i 2012.

Årsregnskapet er gjort opp under forutsetning av fortsatt drift. I vedtektene heter det at selskapets virksomhet er å drive teatervirksomhet i Trondheim og omliggende region, samt arrangere turnéer og gjestespill. Selskapets forretningskontor er i Trondheim.

Pensjon

Trøndelag Teater har en kollektiv ytelsesordning som omfatter i alt 111 personer. Forpliktelsen er organisert gjennom DNB Liv. Man har tilknyttet denne ordningen en beregnet forpliktelse inklusiv arbeidsgiveravgift på kr 14 844 727. På grunn av estimatavvik er det imidlertid balanseført en eiendel på kr 9 396 144. Differansen mellom beregnet og balanseført forpliktelse vil belastes resultatregnskapet over fremtidige perioder.

Teatret er tilknyttet Fellesordningen for avtalefestet pensjon gjennom arbeidsgiverorganisasjonen Spekter. For 2012 betalte teatret inn 1,75 (1,4) prosent av samlet årslønn mellom 1 - 7,1 G i premie og beløpet er kostnadsført i regnskapet. Det forventes at premiesatsen vil øke fremover og for 2013 er den fastsatt til 2 prosent.

Organisasjon og arbeidsmiljø

Kostnadsfordelingen er som tidligere år, med hovedvekt på lønn ca. 74 (73) prosent. Teatret har 182 ansatte (179), som til sammen utførte 156 årsverk (160). Kjønnfordelingen blant teatrets ansatte er ca 50/50. I enkelte avdelinger kan fordelingen være skjev, i og med at faggrupper ofte er preget av tradisjonelt kjønnsrollemønster. Eksempelvis kan nevnes kostymeavdelingen, tekniske avdelinger, renholdsavdelingen og personalet i billettluken. Totalt sett er det blant lederne på teatret overvekt av kvinner. Det er viktig for oss ved nyrekruttering å ansette det underrepresenterte kjønn i gruppen, gitt at de er kvalifisert. Dette gjelder også grupper med innvandrerbakgrunn. Teatret har ansatte engasjert via NAV. Vi har en meget stabil fast ansatt arbeidsstokk. I tillegg knytter vi til oss mange korttidsengasjerte til de ulike forestillinger. De ansattes gjennomsnittsalder er ca. 47 år (46).

Trøndelag Teater har flere aktive fagforeninger og styret oppfatter samarbeidet som svært godt. Arbeidsmiljøet er i 2012 kartlagt via en nærværundersøkelse og oppfattes som godt. Totalt sykefravær er 5,7 prosent (6,4). Korttidsfraværet var på 0,6 prosent (0,7) Det er innrapportert 3 (6) mindre skader på skuespillere. Det er størst fysisk slitasje på personalet når det spilles musikaler. *Hair* var i så måte en utfordring for oss. Det er imidlertid etablert et godt samarbeid med bedriftshelsetjenestens fysioterapi-team, slik at vi prøver å være i forkant og forebygge skader.

Teatret har fortsatt arbeidet med lederopplæring og har så langt utarbeidet en organisasjonsstruktur for de nærmeste årene. Det har vært arbeidet systematisk og ekstra aktivt med HMS det siste året. HMS og IA-avtaleoppfølging av

sykemeldte er lagt over til digital behandling. Dette vil standardisere og sannsynligvis forbedre dette arbeidet.

Theatercaféen

Vi åpnet Theatercaféen for kommersiell drift i september. Det er Comedien Bar og Kafe AS, som også tidligere har hatt ansvaret for servering for publikum, som driver denne virksomheten.

Styret

Trøndelag Teaters styre har i løpet av 2012 hatt seks (7) styremøter og behandlet 26 (46) saker. Styret har hatt et styreseminar. I tillegg til ordinære kontrolloppgaver som regnskap og budsjett har styret arbeidet med fullføring av rehabilitering av den gamle bygningsmassen og reengasjering av teatersjef Kristian Seltun ut 2017. Styret har syv medlemmer. Tre valgt på vegne av Staten som eier, én fra Sør-Trøndelag fylkeskommune og én fra Trondheim kommune. Fra 2012 ble forslagsretten til de statlige representantene overført til fylkeskommunen. I tillegg er det to ansattevalgte representanter, én fra kunstnerisk personale og én fra ansatte for øvrig. Teatersjef og direktør møter fast i alle styrets møter.

Mellomledelsen har vært representert som saksforberedere til ulike tema. Det har i møtene vært jevnt over godt oppmøte og stort engasjement. Det har i 2012 ikke vært noen underutvalg for styret.

Trøndelag Teater ser at de faste kostnadene øker. Vi er bekymret for antall egenproduksjoner vi har ressurser til å produsere fremover.

Bedriften forurensrer ikke det ytre miljø.

Styret takker alle ansatte for godt utført arbeid i året som har gått.

Forslag til resultatdisponering

Trøndelag Teater AS fikk et årsresultat på kr -37 865 (4 071 292), som foreslås ført mot annen egenkapital.

Terje Røll Danielsen

Leif Bjerkan

Aina Holst

Tore O Sandvik

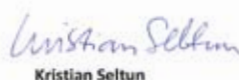
Turid Stenseth

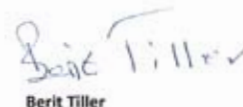
Ingeborg Hopshaug

Trond-Ove Skredal

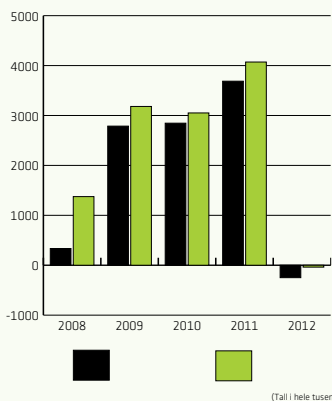

Kristian Seltun

Berit Tiller

Resultatregnskap

Drifts- og årsresultat i perioden

NOTE	DRIFTSINNETEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2012	2011
2	Egne inntekter	21 920 138	22 974 613
3	Driftstilskudd	87 945 000	85 300 000
	Sum driftsinntekter	109 865 138	108 274 613
4	Lønnskostnader	80 492 667	75 941 890
6	Ordinær avskrivning	1 980 000	1 580 000
5	Andre driftskostnader	27 641 415	27 066 203
	Sum driftskostnader	110 114 082	104 588 093
	Driftsresultat	-248 944	3 686 520
	FINANSINNETEKTER OG FINANSKOSTNADER		
	Finansinntekter	359 790	464 138
	Finanskostnader	148 711	79 366
	Netto finansresultat	211 079	384 772
	ÅRSRESULTAT	-37 865	4 071 292
	OVERFØRINGER		
8	Overført til annen egenkapital	-37 865	4 071 292
	Sum overføringer	-37 865	4 071 292

Balanse pr. 31. desember

NOTE	EIENDELER	2012	2011
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
6, 12	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	26 418 005	12 047 905
	Sum varige driftsmidler	26 418 005	12 047 905
	Finansielle anleggsmidler		
9	Pensjonsmidler	9 396 143	11 471 565
	Sum finansielle anleggsmidler	9 396 143	11 471 565
	Sum anleggsmidler	35 814 148	23 519 470
	Omløpsmidler		
	Fordringer		
1	Kundefordringer	248 307	176 206
	Andre fordringer	95 796	78 240
1	Forskuddsbet. kostnader og påløpte inntekter	2 850 475	2 404 802
	Sum fordringer	3 194 578	2 659 248
11	Bankinnskudd, kontanter o.l.	7 294 753	12 130 770
	Sum omløpsmidler	10 489 331	14 790 018
	SUM EIENDELER	46 303 479	38 309 488

NOTE	GJELD OG EGENKAPITAL	2012	2011
	Egenkapital		
	Innskutt egenkapital		
7,8	Selskapskapital (54 aksjer á kr 20 000)	1 080 000	1 080 000
	Sum innskutt egenkapital	1 080 000	1 080 000
	Opptjent egenkapital		
8	Annen egenkapital	18 699 223	18 737 088
	Sum opptjent egenkapital	18 699 223	18 737 088
	Sum egenkapital	19 779 223	19 817 088
	Gjeld		
	Langsiktig gjeld		
12	Lån	7 579 666	0
	Sum langsiktig gjeld	7 579 666	0
	Kortsiktig gjeld		
	Leverandørgjeld	3 895 953	3 222 516
	Skyldige offentlige avgifter	5 215 627	5 347 321
10	Annen kortsiktig gjeld	9 833 010	9 922 563
	Sum kortsiktig gjeld	18 944 590	18 492 400
	Sum gjeld	26 524 256	18 492 400
	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	46 303 479	38 309 488

Noter til regnskapet

1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Resultatregnskap, balanse og øvrige oppstillinger er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Det samme gjelder for periodiseringer som oppløses i løpet av ett år. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Vedrørende teatrets nybygg vises til ytterligere presisering i note for varige driftsmidler.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Enkelte poster er vurdert etter andre prinsipper og redregjøres for nedenfor.

Aktiverte oppsetningskostnader

De direkte henførbare oppsetningskostnadene aktiveres og kostnadsføres i premiereperioden for vedkommende stykke. Dette er kostnader som vedrører teaterstykker som skal spilles i år 2013 og senere.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. Forskuddsbetalte kostnader er aktivert i regnskapet.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter o.l. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

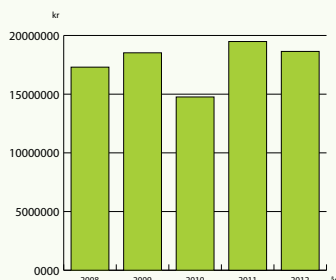
Pensjoner

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Endringer i

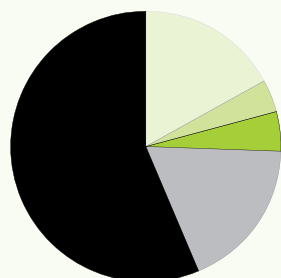
forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjenværende opptjeningstid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik i beregningsforutsetningene (estimatendringer) fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid hvis avvikene ved årets begynnelse overstiger 10% av det største av brutto pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler. Kostnadene knyttet til ny AFP-ordning er kostnadsført løpende.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Billettinntekter

(Tall i hele tusen kr)

Kostnadsfordeling

2 EGENE INNTEKTER

	2012	2011
Billettsalg	18 641 216	19 485 400
Restaurant	330 073	216 053
Sponsorinntekter	564 000	470 000
Diverse inntekter	2 384 849	2 803 160
Sum egne inntekter	21 920 138	22 974 613

3 TILSKUDD

	2012	2011
Staten	61 561 000	59 710 000
Sør-Trøndelag fylkeskommune	13 192 000	12 795 000
Trondheim kommune	13 192 000	12 795 000
Sum driftstilskudd	87 945 000	85 300 000

4 LØNNSKOSTNAD, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSER, LÅN TIL ANSATTE MM

Lønnskostnad	2012	2011
Lønn	62 083 306	61 218 287
Folketrygdavgift	8 933 137	8 269 713
Pensjonskostnader (se note 9)	7 864 884	4 672 055
Andre ytelser	1 611 340	1 781 835
Sum	80 492 667	75 941 890
Gjennomsnittlig antall ansatte	182	179

Ytelser til ledende personer

	Teatersjef	Direktør	Styret
Lønn	833 911	706 207	145 668
Pensjonskostnader	108 601	89 957	
Annen godtgjørelse	7 565	34 267	

Teatret har i tillegg følgende forpliktelser overfor teatersjef:

Teatersjefen opparbeider ventelønn pr. år med 1/4 av årslønn. Slik opparbeidet ventelønn løper fra og med fratredelse, men bortfaller i det øyeblikket vedkommende tilsettes i annen stilling. Til dekning av disse kostnadene er det i regnskapet avsatt kr. 672 334.

Det er ikke ytet lån eller garantier til daglig leder, styreleder eller andre nærstående parter.

Revisor:

Kostnadsført revisjonshonorar for 2012 utgjør kr. 162 500 inkl. mva. Annen bistand fra revisor er kostnadsført med kr. 30 400 inkl. mva.

Teatret har 28. februar 2013 mottatt ren revisorberetning fra Ernst & Young AS ved statautorisert revisor Helge G. Lorentzen.

5	ANDRE DRIFTSKOSTNADER	2012	2011
	Materialkostnader	4 943 632	5 255 125
	Salgs- og informasjonskostnader	4 343 962	4 297 066
	Vedlikeholds- og ombygningkostnader	1 781 719	2 793 857
	Leide lokaler	798 600	787 208
	Utstyrskostnader	1 523 589	2 209 027
	Kostnader lokaler	4 014 430	4 011 304
	Avgifter produksjoner	2 024 306	1 131 450
	Reisekostnader	1 106 244	1 012 747
	Telefon/porto	480 917	432 548
	Bokostnader gjester	1 726 339	1 295 531
	Andre driftskostnader	4 897 677	3 840 340
	Sum andre driftskostnader	27 641 415	27 066 203

Det har ikke vært vesentlige transaksjoner med nærstående parter i regnskapsåret

6 VARIGE DRIFTSMIDLER

	Nytt teaterbygg	Påkostning teaterbygg	Totalt nytt bygg	Oppussing gammelt teaterbygg	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.12	256 100 000	18 627 904	274 727 904	5 469 995	280 197 899
Tilgang driftsmidler		17 450 100	17 450 100		17 450 100
Avgang driftsmidler					
Mottatte tilskudd knyttet til investeringer	256 100 000	1 100 000	257 200 000		257 200 000
Anskaffelseskost 31.12.11		34 978 004	34 978 004	5 469 995	40 447 999
Akkumulerte avskrivninger 31.12.12		8 560 000	8 560 000	5 469 995	14 029 995
Bokført verdi pr. 31.12.12	1	26 418 004	26 418 004		26 418 005
Årets avskrivninger		1 980 000			1 980 000
Økonomisk levetid		10/15 år		50 år	
Avskrivningsplan		Lineær		Lineær	

7 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Aksjekapitalen i selskapet pr. 31.12.12 består av følgende aksjeklasser:

	Antall	Pålydende	Bokført
A-aksjer	36	20 000	720 000
B-aksjer	18	20 000	360 000
Sum	54		1 080 000

Eierstruktur

Aksjonærene i selskapet pr. 31.12.12 var:

	A-aksjer	B-aksjer	Sum	Eierandel i %	Stemmeandel i %
Staten	36		36	66,8	66,8
Sør-Trøndelag fylkeskommune		9	9	16,6	16,6
Trondheim kommune		9	9	16,6	16,6
Totalt antall aksjer	36	18	54	100	100

Staten som A-aksjonær oppnevner 3 av 5 eksternt valgte styremedlemmer. Styreleder foreslås også av staten som eier. I kraft av aksjemajoriteten (66,8%) har Staten rent flertall i generalforsamlingen.

8 EGENKAPITALAVSTEMMING

	Selskapskapital	Annen EK	Sum
Egenkapital pr. 01.01	1 080 000	18 737 088	19 817 088
Årets resultatdisponering		-37 865	-37 865
Egenkapital 31.12	1 080 000	18 699 223	19 779 223

9 PENSJONSKOSTNADER, -MIDLER OG -FORPLIKTELSE

Kollektiv pensjonsforsikring

Selskapet har en kollektiv ytelsesordning som omfatter i alt 111 personer. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er organisert gjennom et forsikringselskap.

Den tidligere AFP-ordningen

Selskapet har igjennom sin arbeidsgiverorganisasjon, Spekter ytet AFP til de av teatrets ansatte som har valgt en slik pensjonering fra 62 år. Denne gamle AFP-ordningen opphørte i forbindelse med pensjonsreformen i 2010 og den balanseførte forpliktelsen på 13,5 MNOK ble i sin helhet inntektsført i 2010. Pensjonsytelser til AFP-pensjonister er innbetalt til ordningen ved 62 år, slik at teatret ikke har noen restytelse knyttet til disse.

Ny AFP-ordning

Teatret er tilnyttet Fellesordningen for avtalefestet pensjon gjennom arbeidsgiverorganisasjonen Spekter. For 2012 betalte teatret inn 1,75% av samlet årslønn mellom 1-7,1G i premie og beløpet er kostnadsført i regnskapet. Det er forventet at premiesatsen vil øke fremover og for 2013 er den fastsatt til 2,0%

Årets pensjonskostnader	2012
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	8 300 179
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	3 573 952
Avkastning på pensjonsmidler	-3 533 318
Netto pensjonskostnad ytelsesbasert ordning	8 340 813
Fradrag for medlemsinnskudd	-984 606
Innbetalt premie ny AFP-ordning	508 677
Netto pensjonskostnad i 2012	7 864 884

Pensjonsforpliktelser pr. 31.12	2012	2011
Pensjonsforpliktelse sikret ordning	92 064 459	95 153 055
Estimatavvik sikret ordning (negativt)	-24 240 871	-34 977 479
Pensjonsmidler sikret ordning	-77 219 732	-71 647 141
Netto pensjonsmidler	-9 396 144	-11 471 565

Økonomiske forutsetninger:	31.12.12	31.12.11
Diskonteringsrente	4,2 %	3,9 %
Forventet lønnsregulering	3,3 %	4,0 %
Forventet pensjonsøkning	2,3 %	3,0 %
Forventet G-regulering	3,0 %	3,8 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,6 %	4,8 %

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

10 ANNEN KORTSIKTIG GJELD	2012	2011
Skyldige feriepenger	6 544 215	6 576 774
Forskuddsbetalte inntekter	1 369 893	1 534 092
Påløpte kostnader produksjoner	269 151	578 894
Påløpte driftskostnader	898 600	573 000
Annent kortsiktig gjeld	751 151	659 802
Sum annen kortsiktig gjeld	9 833 010	9 922 562

11 BANKINNSKUDD

Bundet bankinnskudd utgjør kr. 2 638 632

12 LANGSIKTIG GJELD	2012	2011
Lån i Sparebank 1	7 579 666	0
Sum langsiktig gjeld	7 579 666	0

Balanseførte verdier av eiendeler pantsatt for egen gjeld 26 418 005

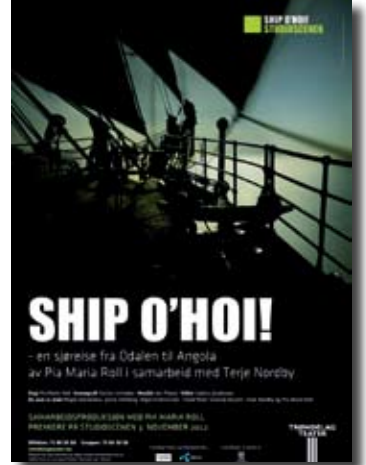
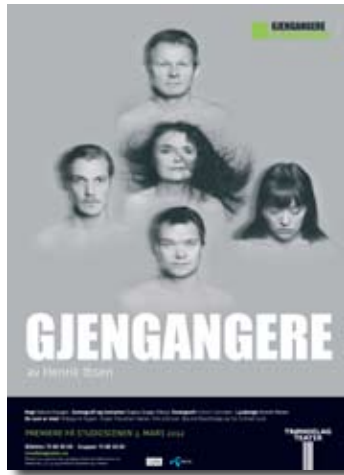
Kontantstrømoppstilling

KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	2012	2011
Ordinært resultat før skattekostnad	-37 865	4 071 292
Ordinære avskrivninger	1 980 000	1 580 000
Endring i kundefordringer	-72 101	-22 160
Endring i leverandørgjeld	673 437	-1 477 473
Endring i pensjonsmidler	2 075 422	-763 135
Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	-680 476	1 145 096
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	3 938 417	4 533 620
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
Investert i driftsmidler	-17 450 000	-1 259 165
Mottatt tilskudd knyttet til investeringer	1 100 000	0
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	-16 350 100	-1 259 165
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Endring i langsiktig gjeld	7 575 666	0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	7 575 666	0
Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende	-4 836 017	3 274 455
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr. 01.01	12 130 770	8 856 315
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr. 31.12	7 294 753	12 130 770

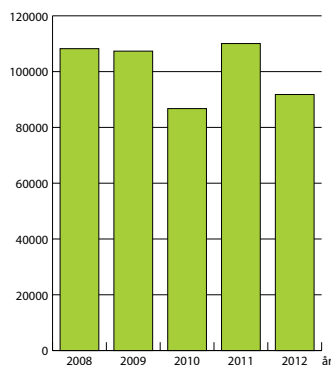
Driftsregnskap, nøkkeltall de siste 10 år (tall i hele 1000)

Regnskap	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Total inntekt	75 243	83 071	80 839	99 034	89 984	93 558	99 050	100 479	108 275	109 865
Tilskudd	60 642	62 788	63 967	66 002	69 052	72 021	77 081	82 736	85 300	87 945
Egne inntekter	14 601	20 283	16 872	32 912	20 752	21 537	21 696	17 743	22 975	21 920
Driftskostnader	75 096	83 275	79 941	94 250	95 282	93 224	96 263	97 633	104 588	110 114
Årsresultat	147	- 500	752	4 936	- 5 009	1 375	3 181	3 050	4 071	-37
Egeninntekt i prosent	19	24	21	33	23	23	22	18	21	20
Tilskudd i prosent	81	76	79	67	77	77	78	82	79	80

Teater i plakater 2012

Billettsalg, billettinntekter og besøksprosent 2012

Antall besøkende

	Antall forest.	Antall billetter	Utbudte billetter	Gj.snitt besøk	Gj.snitt bill.pris eks. gebyr	Total billettinnt. eks. gebyr	Gj.snitt besøks prosent
Hovedscenen							
Arturo Ui	27	6 239	12 309	231	156	973 965	51
Hair	73	35 780	36 260	490	281	10 057 018	99
Jeppe på Bjerget	34	8 551	16 317	252	141	1 204 230	52
Jul i Prøysenland	34	13 163	16 909	387	134	1 767 700	78
I julens lys *	6	2 772	3 000	462	341	945 000	92
Gamle Scene							
Jubileet	36	5 837	10 248	162	154	898 860	57
Alle tiders julebord *	21	4 586	4 724	218	211	969 640	97
Studioscenen							
Gjengangere	60	6 860	7 980	114	165	1 131 659	86
Prinsessedrama	27	1 830	2 821	68	99	180 543	65
Ship O'Hoi! **	19	839	1 749	44	106	89 010	48
Patina **	10	1 281	1 285	128	155	198 675	100
Teaterkjelleren							
Unge dramatikere **	14	432	600	31	34	14 785	72
Du skal få høre fuglesang **	30	1 291	1 800	43	63	80 807	72
Theatercaféen							
Trøndelag Teater 75 år	4	192	400	48	77	14 810	48
Løvet faller i Theatercaféen *	1	100	100	100	120	11 960	100
Snøen daler i Theatercaféen *	3	224	300	75	174	39 060	75
Fortidsminneforeningen ***	1	23	100	23	-	-	23
Lørdagscafé	9	689	900	77	80	55 455	77
Annen aktivitet							
G7 **	12	531	700	44	71	37 780	76
Nasjonalisme på fremmarsj ***	1	185	500	185	-	-	37
Avtalt omvisning ***	-	385	-	-	30	11 550	-
Sum totalt	422	91 790	119 002			18 682 507	

- * Gjestespill
- ** Samarbeidsprosjekter
- *** Annet

Kunstnere - kan de ledes? Spørsmålet dukker stadig vekk opp og vi ville gjerne få noen som presumtivt har greie på tema, til å reflektere rundt det. Akademikerens innfallsvinkel, med rot i faget kunnskapsledelse, handler om å legge til rette og gi de riktige rammer. Teatersjefens svar, med utgangspunkt i teatrets sterkeste maktposisjon, er et klart ja. Den unge, godt utdannede praktiker, sier hun vil stimulere kreativiteten. Mens han som leder gutta på golvet, mener at kunstnere bør da også kunne ledes – vi må jo alle det? Alle har selvfølgelig rett, og vår lille spørreundersøkelse, avklarer at alt er kontekstbasert. Ledelse er situasjons- og personrelatert. Uten det i mente taper vi alle.

STEIN JONNY VALSTAD

Alder: 60

Rolle: Lederutvikler for ansatte ved Trøndelag Teater

Bakgrunn: Klinisk psykolog, Phd i kunnskapsledelse

Førsteamanuensis ved Høgskolen i Nord-Trøndelag

Verdighet er viktig

Å lede kunst er ikke så annerledes enn annen ledelse. Men noen elementer blir mer aksentuert. Det blir for eksempel veldig synlig om en skuespiller på scenen har en dårlig dag. Sier en lærer noe dumt i klasserommet, er det lettere å gå hjem, glemme dagen og la det være med det.

- God ledelse vil si å gi medarbeideren god støtte. Skjerme de ansatte for ting som er irrelevant, slik at de får gjort primæroppgaven sin. Støtten må selvfølgelig skje innenfor en styringsmessig og en økonomisk ramme. Det må være aksept for de rammer som settes. Og ikke minst målene må ha verdi også for medarbeideren.

Utfordringene blir tydeligere når en leder profesjonelle medarbeidere som har et brennende engasjement for målet, noe som jeg formoder er vanlig når en leder kunstnere. Forholdet mellom leder og medarbeider blir mer sårbart. Men jeg tror om målet er felles, er dette svært lojale medarbeidere - medarbeidere som etterspør støttende og ramme-settende ledelse. Da er det veldig viktig å gi trygghet i rollen. En bør kunne være raus med kunstnere. Kunstnere, som andre, trenger påfyll for å bli trygge og nå større tyngde i jobbutførelsen.

- Når man leder kunstnere er det viktig og integrerer ledelse med oppgaveløsning. En dekobling av disse elementene fører ofte til interne konflikter. Dette er som gift i ledelses-sammenheng. Det er behov for ledelse og oppnår en forståelse for dette, er mye gjort.

- *Kunstnere, kan de ledes?*

- Absolutt. En ser jo det når det kommer gode regissører. De evner å bygge bro mellom det tekniske og det administrative personalet. De evner å skape en vi følelse og ikke en de og vi mellom ulike profesjoner. Her synes jeg å se at Trøndelag Teater ligger godt an i løypa. Teatersjef Kristian Seltun har gjort at det er lettere å snakke om hvordan vi skaper kunst. Avdelingslederne er åpne og forståelsesfulle, nysgjerrige og rause. Generelt synes jeg å se at de godt vet hva oppgaven er. Målet for lederne er jo å få alle medarbeidere til å oppleve ledelse som en nødvendig støtte for å oppnå de målene han eller hun brenner for.

- Som ledere mener jeg vi må bli dyktigere til å stille spørsmål. Dette i motsetning til å prøve å diktere eller bestandig å skulle være den som gir svar. Det er viktig å ha forståelse av at motivasjon kommer innenfra. Ledere skal hjelpe medarbeidere å finne frem til denne energien. Det hjelper sjelden i det lange løp med pisk.

- På et hus som Trøndelag Teater hvor alle kjenner hverandre så godt vil det oppstå utfordringer. Nysgjerrigheten vil fort reduseres og det er lett å gå inn i kjente spor. Da er det viktig å stille gode spørsmål. Så og si, regissere nye situasjoner og utfordre både seg selv og andre til å komme utenfor komfortsonen.

- Ideelt sett bør ledere på Trøndelag Teater få kunsten til å blomstre. Det må skapes energi både foran og bak scenen. Det er denne energien som må overføres til publikum. Jakten på denne energien og det at en kontinuerlig er opptatt av dette er det aller viktigste. I dette arbeidet er betydningen av en basalt trygg kultur uvurderlig. Det at det blir gitt og at en får anerkjennelse for det en gjør, uansett funksjon, er viktig. Verdighet og verdi er de viktigste stikkordene

KRISTIAN SELTUN

Alder: 42

Rolle: Teatersjef

Bakgrunn: Cand.philol.

Tidligere leder for Teaterhuset
Avant Garden i Trondheim og
Black Box Teater i Oslo

Klart kunstnere kan ledes

- Som kunstnerisk leder ved Trøndelag Teater, handler det for meg om å tilrettelegge for andres kunstnerskap. De skaper og utøver sin kunst med et faglig mandat som gis av meg. Jeg tar en kunstnerisk beslutning og kunstnere jeg stoler på utøver sitt kunstnerskap.

Det viktigste for meg er valg av regissør. I samråd med regissøren bestemmes stykke. Når det så gjelder konsept for produksjonen, kommer jeg ofte med en "bestilling", som jeg ofte formulerer åpent, og den er mest ment som et premiss for dialogen mellom regissør og meg. Det er viktig at denne dialogen er god – og når den er det (og jeg synes som oftest den er det), så opplever jeg også at regissørene har en lojalitet til meg gjennom produksjonen, som også gjør at vi spiller bra ball sammen om utfordringer og eventuelle problemer. Så lenge dialogen er god fra begynnelsen er det også lettere for meg å komme med innspill underveis – hva som kunne vært bedre, forslag til endringer osv. – uten at dette oppleves som utidig innblanding fra min side.

Den faglige dialogen med regissøren kan gå fra dag til dag eller den kan begrense seg til noen få møtepunkter. Når produksjonen er i gang er det jo regissøren som leder de andre kunstnerne. Dette betyr at jeg er mer en bestiller enn en personalleder.

- Lar kunstnere seg lede?

- Det er et litt fordomsfullt spørsmål synes jeg. Selvsagt kan de det. Men som sagt, så synes jeg det handler om å tilrettelegge for kunst – innenfor rammer som jeg har ansvaret for.

Kunstnere har ulike profesjoner. Regissørene, skal som sagt nesten ikke ledes – det opplever jeg mer som et samarbeid, der jeg riktignok setter en del av rammene. De er selv ledere som har fått ansvaret for et prosjekt. En annen del av jobben er å være leder av et ensemble som har sine ambisjoner og ønsker og som skal pleies. Dette er vanskelig og behovene kan variere veldig. Det vil bestandig være noen som ikke får sine ønsker om roller innfridd, på kort sikt. Men over tid, synes jeg vi har greid å gi de fleste meningsfylte oppgaver.

Trøndelag Teater er et stort hus og må ledes i et samlet toppunkt. Det er én som må ha ansvaret for å beslutte hva en kunstner skal gjøre. Nå er det ikke slik at denne type beslutninger gjøres i et vakuum. Absolutt ikke. Jeg tar bestandig beslutninger i samråd med mange andre. Jeg innhenter råd og bruker den ekspertise som er på huset. Dette er prosesser. Det som da er viktig, er at innspillene kommer på et tidspunkt i prosessen hvor jeg kan dra nytte av dem.

Det kan være enkeltpersoner, ledergruppen, kunstnerisk råd eller andre utvalg som bidrar. Dette er viktig for å få belyst ulike sider ved en beslutning. Det bidrar til bedre beslutninger og et større eierskap til de kunstneriske prosjektene vi velger.

Kunstneriske beslutninger har nesten alltid en også praktisk og økonomisk side. Det er hele tiden en pragmatisk tilnærming, definitivt mer enn at det gjøres kompromisser. Jeg har stilt meg selv spørsmålet om det er jeg som tar en beslutning eller hvorfor valgene blir som de blir. Da har jeg erfart at løsningen svært ofte gir seg selv. Altså er min rolle ofte like mye å lede en beslutningsprosess der mange deltar som det selv å ta beslutningen. Ved å belyse problemstillinger fra ulike vinkler faller ofte brikkene på plass.

Alle må da tåle at det kan være andres forslag som vinner igjennom. Men dette gjelder jo ledelse generelt. Jeg har tro på en inkluderende ledelse. Tidlig involvering, bred deltagelse og god informasjonsflyt er en forutsetning. Jeg tar ikke beslutninger i enerom. Å lede er for meg dialog med andre.

Foto: Erik Johansen

SIRIL GAARE

Alder: 39

Rolle: Leder for lydavdelingen

Bakgrunn: Bachelor i sosiologi, freelancer innen lyd for ulike band

Noen ganger matcher det ikke

Å jobbe sammen med kunstnere handler i stor grad om å kommunisere. Det kan være både vanskelig og morsomt. Noen er enkle å forstå, kanskje fordi vi er like menneskelige. Andre matcher du ikke, og da skjønner du ikke hva de snakker om. Da er det vanskelig, men du må gjøre det beste ut av det.

- Blir det konflikter i slike situasjoner?

- Nei – ikke som jeg husker, men det kan være utfordrende. Kunstnere har masse idéer. Som lydteknikker kan jeg ha jobbet i timevis for å prøve og skape det jeg tror regissøren vil ha. Jeg kan være kjempefornøyd med lydfila. På prøven kan likevel alt arbeidet jeg har gjort bli forkastet, fordi jeg hadde misforstått, eller regissøren har ombestemt seg. Da er det viktig å huske at «dette bare er kunst» – slik er det i vår verden. Vi må lære oss å leve med det og gjøre det best ut av det. Når vi får en oppgave må vi bare la det stå til, og en kan ikke tenke på at det kan bli kastet.

- Er det veldig emosjonelt å arbeide med kunst?

- Nei, jeg synes ikke det. Det er forresten et veldig vanskelig spørsmål. Når en jobber med kunst, så prøver en jo å skape stemning, og stemning er jo noe emosjonelt. Det jeg tror jeg mener, er at en ikke kan engasjere seg for følelsesmessig i det man lager. En kan ikke bli lei seg om noe må kastes. Derimot må en bruke følelser for å sette seg inn i stemningen og sette seg inn i settingen som en skal lage lyd til. Vi greier denne balansen – men jeg må vel snakke for meg selv. Noe har jeg lært med årene, en bare må det. Det kommer alltid en ny sjanse senere.

Artigst er det når en får frie tøyler. Ja, ikke helt frie da, alle har jo en idé – noen tanker om hvordan stemningen skal være. Forestillingen *Kulde* med instruktør Marit Moum Aune er det morsomste jeg har vært med på her på Trøndelag Teater så langt. Hun sa at jeg bare skulle komme med noe! Jeg fikk komponere musikken og lage bakgrunnsstemning. Jeg laget en type nazipunkrock og spilte selv gitar på lydsporet. Komponisthonorar fikk jeg til og med.

- Kan du som leder ved Trøndelag Teater ha innflytelse på om det blir god eller dårlig kunst på scenen?

- Ja! Lederen kan legge til rette, eller ta bort, muligheten for medarbeideren til å være kreativ. Jeg prøver å la mine medarbeidere få spillerom til å jobbe med sine ting. Kanskje må jeg veilede litt underveis om det trengs. Dette er optimal ledelse, men jeg ser jo at vi her på teatret har en kultur for at folk stort sett leder seg selv. Jeg har heller ingen ambisjoner om å styre de ansattes kreativitet. Det er egentlig umulig og det eneste mulige er at de jobber selvstendig.

Det er interessant å se forskjellen på ansatte, hvordan de arbeider og spesielt se hva de er gode til. Det er viktig i fordelingen av jobber. Noen er gode håndverkere, og andre er mer kunstnerisk anlagt. Lyddesign, som også er svært kreativt, inngår i jobbene våre som lydteknikere. Det er jo det vi helst vil gjøre alle sammen. Da har vi alle enkelte kunstnere som vi helst vil arbeide med.

Jeg har vært avdelingsleder i et drøyt år nå, og synes det har gått bra. På en så liten avdeling som vi er, gjør jeg også de samme oppgavene som resten av avdelingen og jobber som lydtekniker. Jeg ser at jeg ikke kunne vært bare leder. Det er veldig viktig for meg med kreative oppgaver, og lage ting selv.

JAN ERIK NILSEN

Alder: 57

Rolle: Scenemester

Bakgrunn: Butikkerarbeid, montering, lageransvarlig, kokk på plattform

Det går ikke an å få det bedre

Scenemester Jan Erik Nilsen har ikke angret en dag på at han forlot et tilbud om betalt utdanning som kokk, og startet som scenearbeider ved Trøndelag Teater for 35 år siden. Han har nå vært scenemester i 23 år og sier det ikke går an å få en bedre jobb. Det artigste med jobben er i avsluttende prøver. Da er det høyt tempo, mange skift og noe nytt hele tiden. Du legger skiftene i hodet mens du holder på.

- *Hvordan er det å lede et lag med ti sceneteknikere, som det heter i dag?*

- Sceneavdelingen synes jeg fungerer veldig bra. Det går veldig greit. De hører etter og gir du en ordre gjør de jobben, veldig bra! De er engasjerte og vet hva de skal gjøre. De er godt oppdaterte og representerer forskjellige faggrupper og det er forskjellige folk. Selvfølgelig har vi måtte byttet ut noen gjennom så mange år, men det hører med.

- *Liker du å være leder? Som scenemester skal du jo være både lederen og en av gutta som arbeider på gulvet.*

- Det har vært givende og lærerikt. Jeg har vært veldig fornøyd. Egentlig har vi scenemestre gjennom mange år vært koordinatorene i forhold til alt som skal skje på scenen. Det er givende prosesser på de ulike produksjoner. Nå er denne funksjonen lagt til en scenetekniker som tas ut av ordinært skift. Men etter hvert merker jeg at det begynner og «tære på», ansvaret koster. Det begynner nok å bli på tide at yngre krefter tar over.

- *Kan kunstnere ledes?*

- Ja. Eller, kanskje ikke bestandig? Ikke alle kunstnere er like flinke til å ta imot beskjeder fra teknikere. Men de bør jo kunne ledes, og det går vanligvis bra.

- *Hva mener du er det viktigste å fokusere på for en leder?*

- Vi må fungere sammen. Det er viktig at alle skjønner hva vi sier, og at vi skjønner jobben vi utfører. Ansatte bør slippe å spekulere på ting som det kunne vært tatt fatt i og løst. Noen ganger blir beslutningene tatt litt for seint. Det kan frustrere oss. Ofte kunne oppgaver vært gjort kjappere og det hadde ikke blitt laget så mye støy. Det blir først satt i gang opprydding etter at vi har mast lenge.

- *Har det skjedd store endringer på de årene du har vært her?*

- Ja, og det er stort sett til det bedre. Før var det fysisk tungt på den gamle scenen, med håndtrekk. Nå er arbeidet fysisk mye lettere. Mye gjøres nå med tekniske hjelpemidler og alt er mer strukturert. I dag er det mer samarbeid, bedre planlegging og generelt sett mye bedre.

Ship O'Hoi!

Jubileet

Arbeidsmiljøutvalget

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) ved Trøndelag Teater har som hovedoppgave å se til at arbeidet med helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt og tilrettelagt på en best mulig måte for alle ansatte.

AMU hadde i 2012 følgende sammensetning: Leder: Tone Rehaug. Øvrige medlemmer: Anne Wickstrøm (første halvår), Gøril Nordgaard ny og Helga Wendelborg (første halvår), Wenche Strømdahl ny (arbeidstakersiden), Berit Tiller, Trygve Olsen og HMS-ansvarlig Jomar Johansen (arbeidsgiversiden). Hovedverneombud Ells-Beth Lyse og Audhild Aksnes Evjen fra Centrum Bedriftshelsetjeneste (CBHT) har også deltatt på møtene.

Verneombud/stedfortredende AMU-medlemmer: Sissel Grønlie, Pål Christian Eggen og Karstein Sivertsen (arbeidstakersiden), Merete Wist Adde og Guro Store (permisjon) Erik Johansen inn for Guro Store (arbeidsgiversiden). Disse møter vanligvis ikke på AMU-møtene.

AKAN-utvalget hadde følgende sammensetning: Leder: Guro Store (permisjon) Erik Johansen inn (arbeidsgiversiden). Øvrige medlemmer: Ingeborg Hopshaug og Hildegunn Eggen (arbeidstakersiden).

Det ble i 2012 avholdt fem møter i AMU. Sentrale tema har vært: Oppfølging av og rutiner for informasjonsflyt til sykemeldte, sykefraværstatistikk, registrering og tiltak nestenulykker, ulykker og skader og rehabilitering av Gamle Scene.

Det er i 2012 utført luftmålinger og radonmålinger, gjennomført vernerunde

på teatret og lageret, HMS- og AKAN-opplæring, Pårørendeliste. Dokumentasjon på at alle har kjennskap til branninstruksene. Treningsrom er oppgradert.

Norsk Skuespillerforbund

Norsk Skuespillerforbund (NSF) på Trøndelag Teater er et uavhengig forbund hvor alle som til en hver tid er med i ensemblet kan delta på kretsmøter. På Trøndelag Teater er det Mads Bones, Espen Klouman Høiner og Hallbjørn Rønning som er kretsens tillitsvalgte. Deres oppgaver er, foruten å ivareta gjeldende framforhandlede avtaler, å være et bindeledd mellom ensemblet og ledelsen ved teatret. Ved kretsmøtene diskuteres kunstneriske spørsmål, arbeidsmiljø og ellers saker som angår ensemblet. Det blir også informert om hva som skjer i teatrets andre fora; eksempelvis styret, Kunstnerisk råd og AMU.

Fagforbundet

Fagforbundet avd. 104 Trøndelag Teater-tekniske fagforening (TTF) organiserer teknisk og administrativt personale ved Trøndelag Teater. Medlemstallet er for tiden 133 (inkl. Nord-Trøndelag Teater, Operaen i Kristiansund, Olavshallen AS og Comedien Bar og Kafe AS). TTF har et nært samarbeid med de andre teatertekniske foreningene gjennom landssamlinger og et felles forhandlingsutvalg. Det er også en fellestillitsvalgt som koordinerer samarbeidet mellom de ulike fagforeningene tilsluttet Fagforbundet.

TTF har som oppgave å følge opp at gjeldende tariffavtale, Arbeidsmiljøloven,

Hovedavtalen mellom Spekter og LO, og andre aktuelle lover og forskrifter blir overholdt. TTF arbeider med å motivere de ansatte til å ta fagbrev og videre utdanning innen sitt yrke ved teatret der det er behov for det. Kompetanseheving er viktig både for den enkelte medlem og for Trøndelag Teater generelt. TTF har godt samarbeid med ledelsen.

Styret besto i 2012 av Grete Yri Auestad, Mikael Gullikstad, Jomar Johansen, Olav Rui, Egil Buseth, Charlotta Winger og pensjonisttillitsvalgt Randi Rygh.

Musikernes fellesorganisasjon

Musikalsk leder, sufflører og inspisienter ved Trøndelag Teater er tilsluttet Musikernes fellesorganisasjon (MFO).

Musikalsk leder er ansvarlig for at det musikalske ved teatret alltid holder høyest mulig standard. Suffløren utfører suffli på bokmål, nynorsk, diverse dialekter og sang. I tillegg er suffløren språkkonsulent og noterer alle arrangementer og intensjoner, oppdaterer kjøremanus til lys og lyd, gir signaler som trengs til lys, lyd, scene og skuespillere. Det er en fordel å ha godt språkøre, være musikalsk og kunne lese partitur. Suffløren arbeider delt dagsverk.

Inspisienten er administrasjonens kommunikasjonsledd i produksjonen. Inspisienten har ansvaret for den praktiske gjennomføringen av prøvene, samt avviklingsansvaret for forestillingen.

Prinsessedrama

Arturo Ui

Kunstnerisk råd

Hensikten er at det kunstneriske personalet skal ha innflytelse på repertoar og andre kunstneriske valg i teatret. Det er imidlertid teatersjefen som tar de endelige beslutningene. Det ble avholdt syv møter i Kunstnerisk råd i 2012.

Ved starten av året bestod rådet av skuespillerrepresentantene Ragnhild Sølvberg, Marianne Meløy og Mads Bones, foruten dramaturgene Ingrid Weme Nilsen og Matilde Holdhus. Da det skulle foretas valg av nye vararepresentanter i august, ønsket Kristian Seltun at rådet skulle utvides. Espen Klouman Høiner, Øyvind Brandtzæg og Janne Kokkin ble derfor valgt inn i rådet, ordningen med varamedlemmer ble samtidig avvirket. Dramaturg Elisabeth Egseth Hansen startet i Ingrid Weme Nilsens stilling etter sommerferien og overtok også hennes plass i rådet.

Sakene som har vært til behandling i rådet har hovedsakelig dreid seg om repertoar, kunstnerisk utvikling av ensemblet og endringer i ensembles sammensetning. Kunstnerisk råd er i hovedsak et forum for utveksling av tanker og idéer av kunstnerisk art mellom teatersjef og rådsmedlemmene.

Teatrets Venner

Teatrets Venner har til formål å støtte Trøndelag Teater og styrke interessen for scenisk kunst i Trondheim og distriktet. Trøndelag Teaters Venneforening har ca. 700 medlemmer og har et styre bestående av seks personer. Venneforeningen har hatt et aktivt år med både tradisjonelle

aktiviteter og med noen saker knyttet til feiringen av 75-årsjubileet for Trøndelag Teater. Venneforeningen eier fire leiligheter i Trondheim sentrum som leies ut til gjesteskuespillere. Foreningen har en sunn økonomi og det gis fire ganger i året ut et medlemsblad - *På Første Rad*. Bladets redaktør er Martin Nordvik, tidligere kulturjournalist i Adresseavisen. *På Første Rad* er meget anerkjent både blant medlemmer og ansatte ved teatret. Foreningen avholder medlemsmøter med både faglig og sosialt innslag - i løpet av 2012 ble det arrangert tre vennetreff, to på våren og et i høstsesongen. Venneforestillinger blir tilbudt medlemmene første mandag etter premiere - totalt ni venneforestillinger siste år.

Venneforeningen prøver å holde så god kontakt med medlemmene som mulig - blant annet har vi bemannet kontor hver torsdag. Det er de to siste somre arrangert turer til ulike kulturarrangement i distriktet. Årets tur gikk til Røros og oppføringen av *Elden*.

Foreningen deler hvert år ut stipend til en eller flere av teatrets ansatte for å stimulere til faglig utvikling. Prisen i 2012 gikk til teatrets lydavdeling. Foreningens kunstneriske pris består av statuette *Pas de deux i manesjen* av Tone Thiis Schjetne. Prisen i 2012 gikk til Hans Petter Nilsen for hans innsats i *Mistero Buffo*.

Utenomteatrale aktiviteter

Bedriftshelsetjeneste

Centrum Bedriftshelsetjeneste
Teatret har avtale med Centrum Bedriftshelsetjeneste. Avtalen dekker i utgangspunktet minimum for de lovkrav en virksomhet som teatret er pålagt. I tillegg kjøper teatret tjenester innen ergonomi, oppfølging av syke og HMS. Bedriftssykepleier Audhild Aksnes Evjen sitter i AMU.

Setsaas Medisinske Senter

Teatret har en fast avtale med Setsaas Medisinske Senter. Avtalen er primært rettet inn mot psykiske problemer/tilstander. Senteret har akuttberedskap i forbindelse med akutte psykiske hendelser som kan forstyrre teatrets drift. I tillegg til utredning, veiledning og undervisning. Senteret fremstår som en aktiv og nyttig samarbeidspartner.

Ila Legesenter

Vi har gjennom mange år hatt et utmerket samarbeid med Ila Legesenter. De har bistått gjesteartister og ved akutt behov for legetjenester. Tjenesten har gått utover ordinær åpningstid for et legesenter.

Nærværundersøkelse

Teatret inngikk i 2011 en avtale med Klinikk 5 om gjennomføring av en nærværundersøkelse. Dette er en omfattende kartlegging av ansattes syn på arbeidsmiljøet. Deretter dannet dette basis for forbedringstiltak. Arbeidet strakk seg over et drøyt år. Alle ansatte var invitert til å være med i grupper som arbeider med selvvalgte tema for å bedre eget arbeidsmiljø. Innspillene til tema ble gitt via et nettbasert spørreskjema. Utløsende faktor for å sette i

Jeppe på Bjerget

Hair

gang med dette arbeidet var delvis en oppfordring fra Arbeidstilsynet. De hadde i mai 2011 en nasjonal tilsynskampanje som resulterte i en pålegg til å kartlegge det psykososiale arbeidsmiljøet.

I 2012 har det foregått avdelingsvis oppfølgingsarbeid. En avdeling har hatt en innleid organisasjonspsykolog for å lære bedre mellommenneskelig kommunikasjon. Ledergruppen har innført et nytt møteforum for strategiske diskusjonstema. Skuespillerne har foreslått en tettere møtестruktur knyttet oppimot teatrets kunstneriske ledelse. Det er innført et såkalt mellomskissemøte, hvor avdelingene som skal produsere teatrets dekorasjoner kommer tidligere inn i prosessen. Og nå arbeides det med å forbedre tilbudet i kantinen. Dette er ulike eksempler på tiltak i kjølvannet av nærværundersøkelsen. Arbeidstilsynets pålegg er med dette lukket. Arbeidet med forbedringstiltak vil fortsette.

Trening

Linjegymnastikk for ansatte

Alle ansatte har tilbud om trening hos SATS med personlig trener en gang i uken. Det er sirkeltrening, med hovedfokus på oppbygging av de store muskelgrupper. Treningen legges opp på ulikt nivå, slik at det kan tilpasses den enkeltes form. Dette tilbudet er på slutten av en normal arbeidsdag. Det betyr at for mange er det i arbeidstiden.

Bedriftsmedlemskap i 3T

Alle ansatte har tilbud om medlemskap til redusert pris hos alle 3Ts treningscentre i Trondheim.

Refusjon av treningsutgifter

Ansatte som kan fremlegge treningslogg får refundert deler av treningsavgiften om de trener ved treningscentre. Dette gjelder også annen dokumenterbar trening, som koster den ansatte penger.

Trening i arbeidstiden

For ansatte som kan tilpasse arbeidet slik at det ikke går utover jobbutførelsen er det gitt adgang til å forskyve arbeidstiden for å kunne delta i trening. Dette kan gjelde småbarnsforeldre eller aktiviteter som går på bestemte tidspunkt.

Treningsrom

Teatret har et godt utstyrt treningsrom.

Kor

En gruppe av ikke-kunstneriske ansatte har korøving en gang i uken, med profesjonell kordirigent.

Utviklingsarbeid

Det har vært arbeidet med lederutvikling gjennom hele året. Både toppledergruppen og avdelingslederne har hatt samlinger. Tema for toppledergruppen har vært organisering av ledelsen ved teatret som hele. Alle ledere har vært kurset i IA-arbeid, og har gjennomført en såkalt disktest som kartlegger tydelige personlighetstrekk, sett oppimot en lederkontekst. Dette har dannet basis for samtaler om lederutfordringer for den enkelte og avdelingen som lederen har ansvar for. Mye av arbeidet har vært i samarbeid med Senter for Ledelse.

Teatret er også bevisst på å gi permisjon uten lønn, for at ansatte skal kunne arbeide med andre oppgaver. Dette har i

2011 dreid seg om tekniske tjenester, fagforeningsarbeid og styrearbeid. Dette anses viktig i en organisasjon hvor arbeidsstokken er så stabil som hos oss.

Stipend

Trøndelag Teaters reise- og utviklingsstipend for 2012 ble avsatt til et større prosjekt som planlegges i 2014.

Gunvor Evjens Fond ble utdelt til Øyvind Brandtzæg.

Avkastningen av **Teatersjef Victor Husebys Stipendiefond** og **Solveig Smith og Roald Cappelen Smiths fond** ble slått sammen og delt ut til Ingrid Bergstrøm og Trønderhøns.

Foto: Lena Knutti

Jul i Prøyenland

Foto: Erik Johnsen

Unge dramatikere

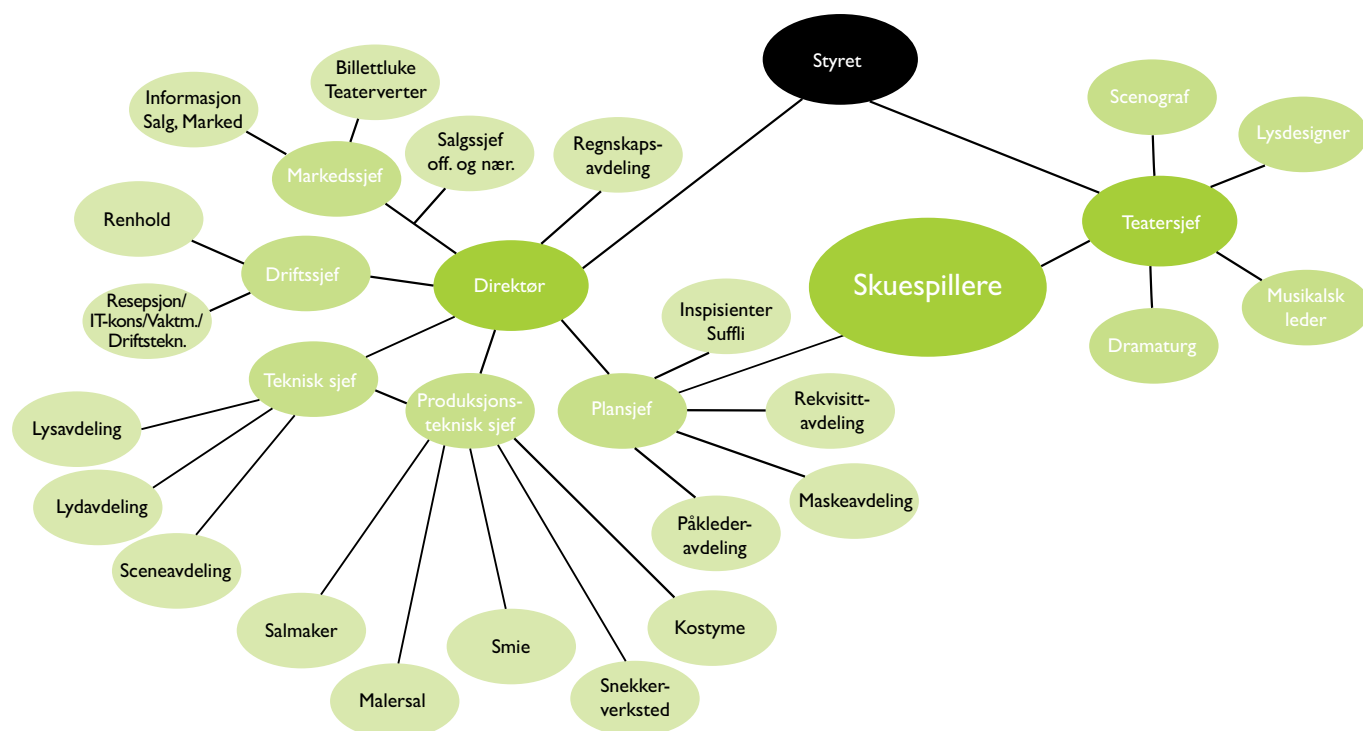
Hovedstrategier

Trøndelag Teater skal være den viktigste kulturinstitusjonen i Midt-Norge. Spille profesjonelt teater, hvor ulike former for sceniske uttrykk skal inngå i repertoaret, hver for seg og integrert.

Vi skal skape engasjerende, utfordrende og underholdende teater. Vi skal dekke spennet mellom tradisjonell og moderne scenekunst. Vi skal være dristige i vårt arbeid med klassikerne. Vi skal arbeide bevisst for å fremme ny norsk dramatik. Vi skal være en av de ledende i nasjonal sammenheng.

Teatret er til for publikum. Målet er et bredere og større publikum, ikke minst barn og unge. Hele virksomheten må innrettes slik at totalopplevelsen blir positiv. Tilbudet skal bli vesentlig bedre ved at vi får mer teater ut av ressursene, slik at vi får flere oppsetninger og flere teatergjester.

Organisasjonskart

Personalet

pr. 31.12.2012

Teatersjef

Kristian Seltun, åremål

Direktør

Berit Tiller

Skuespillere

Kine Bendixen
Ingrid Bergstrøm
Jan Erik Berntsen
Mads Bones
Øyvind Brandtzæg
Harald Brenna
Hildegunn Eggen
Jan Frostad
Espen Klouman Høiner, engasjert
Janne Kokkin
Silje Lundblad
Marianne Meløy
Trond Peter Stamsø Munch, permisjon
Hans Petter Nilsen, engasjert
Herbert Nordrum, engasjert
Helle Ottesen
Arne O. Reitan
Hallbjørn Rønning
Jon Lockert Rohde, engasjert
Kingsford Siayer, engasjert
Trond-Ove Skrødal
Wenche Strømdahl
Ragnhild Sølvsberg
Kjersti Tveterås, engasjert

Annet kunstnerisk personale

Ivar Gafseth, musikalsk leder
Matilde Holdhus, dramaturg, engasjert
Eivind Myren, lysdesigner
Ingrid Weme Nilsen, dramaturg, permisjon
Elisabeth Egseth Hansen, engasjert
Per Kristian Solbakken, scenograf

Administrasjon

Jomar Johansen, teknisk sjef
Trygve Olsen, prod.teknisk sjef
Jan Refsnes, økonomikonsulent
Merete Haugen Ruud, regnskapsleder
Guro Store, plansjef

Marked og kommunikasjon

Merete Wist Adde, markedssjef
Bente Dyrseth, salgssjef offentlig sektor og næringsliv
Sissel Grønlie, informasjonsrådgiver
Geir Schønberg, markeds konsulent
Heidi Strand, salgs- og markedsmedarbeider

Billettselgere/teaterverter

Trine Haugen, salgsmedarbeider
Wenche Haugen, salgsmedarbeider
Unni Risstad, teatervert
Wenche Rødsjø, salgsmedarbeider/teatervert
Inger Teigland, leder
Ann Helen Øiamo, salgsmedarbeider/teatervert

Driftsavdelingen

Grete Yri Auestad, renholder
Su'udah Berntsen, renholder
Alf Bye, vaktmester
Kari Bye, resepsjonist
Grete Engen, renholder
Ells-Beth Lyse, resepsjonist/drift
Margit Mostad, renholder, fungerende leder
Tone Rehaug, renholder
Karstein Sivertsen, driftssjef/driftstekniker
Anne Strand, renholder

Snekkerverksted

Egil Buseth
Olav Rui

Malersal

Anita Gundersen
Britt Normann
Toril Skipnes, leder

Kostymeavdeling

Trine Bjørhusdal, leder
Turid Handberg
Irene Jakobsen
Maren Jønland
May Ona Lintho
Marit Soknes Øiamo
Margit Aas

Maskeavdelingen

Maria Abelsen
Ingeborg Hopshaug
Ann Kristin Høvik, leder
Else Lisø
Bjørg Kristin Rønning
Rolf Svensli
Anne Wickstrøm
Haakon Sitje, engasjert

Scene

Trond Magne Abelsen
Jan Petri Bengtsson, permisjon
Martin Didrichsen
Ragnar Fahsing
Per Arne Johansen
Ove Langørgen, scenemester
Jan-Erik Nilsen, scenemester
Ragnar Sletten, engasjert
Joackim Simensen
Espen Skarsbakk, engasjert
Trond Skaug

Inspisienter

Randi Andersen Gafseth
Erik Johansen
Line Åmli
Nils-Johan Aarbu

Rekvisitører

Turid Bjørnsen, leder
Espen Høyem
Kai Richard Nergaard
Elisabet A.K. Østergren
Karl Martin Hoddevik, engasjert

Møbeltapetserverksted

Turid Talsnes

Smed

Willy Brevik
Frederik Johnsen, engasjert

Påkledere

Sara Knudsen, leder
Charlotta Winger
Ruth Winum

Lydavdeling

Mikael Gullikstad
Siril Gaare, leder
Jan Magne Høyenes
Eskild Næss, engasjert
Anders Schille

Sufflører

Gerd Aaker
Silje Aurora Løkken
Ann Eli Aasgård

Lysavdeling

Harald Fosseide
Tommy Geving, leder
Stig Husmo
Roger Indgul
Sivert Lundstrøm
Gøril Nordgård
Steffen Telstad
Stein Jørgen Øien

Styret

pr. 31.12.2012

Medlemmer

(for staten)
Terje Roll Danielsen, leder
Leif Bjerkan
Aina Holst

(for fylkeskommunen)
Tore O. Sandvik

(for kommunen)
Turid Stenseth

(ansatterepresentanter)
Trond-Ove Skrødal
Ingeborg Hopshaug

Varamedlemmer

(for staten)
Grete Wennes

(for fylkeskommunen)
Torhild Aarbergstøten

(for kommunen)
Yngve Brox

(for ansatterepresentanter)
Anders Schille

Repertoar 2012

HOVEDSCENEN

ARTURO UI

av Bertolt Brecht

Regi	Harry Guttormsen
Scenografi og kostymer	Per Kristian Solbakken
Lysdesign	Eivind Myren
Koreografi	Halldís Ólafsdóttir
Lyddesign	Lars Árdal
Masker	Maria Abelsen / Anne Wickstrøm
Dramaturg	Matilde Holdhus
Oversettelse	Ragnar Olsen

Med

Arturo Ui	Hans Petter Nilsen
Ernesto Roma	Mads Bones
Giri	Ole Christian Gullvåg
Givola/O'Casey	Kristofer Hivju
Dockdaisy/Goodwill	Cici Henriksen
Clark/Ignatius Dullfeet/Aktor	Trond-Ove Skrødal
Butcher/Dommer	Arne O. Reitan
Flake	Jan Erik Berntsen
Mulberry/Forsvarer	Jan Frostad
Dogsborough	Hallbjørn Rønning
Dogsborough jr./En kvinne	Martha Standal
Konfransieren/Skuespilleren	Marianne Meløy
Rederieier Fleet m. fl.	Lavrans Haga
Gaffels/Oana/Betty Dullfeet	Irene Waage
Bowl	Dukke ført av Ole Christian Gullvåg

Premiere 20. januar 2012
Antall forestillinger 28

HAIR

av Gerome Ragni og James Rado. Musikk: Galt MacDermot

Regi	Carl Jørgen Kjøning
Koreografi	Patrick King
Scenografi og kostymer	Milja Salovaara
Musikalsk leder og arrangør	Åsmund Flaten
Lysdesign	Morten Reinan
Lyddesign	Anders Schille
Masker	Björg Kristin Rønning / Ann Kristin Høvik
Kapellmester og repetitør	Åsmund Flaten / Kyrre Havdal
Dramaturg	Ingrid Weme Nilsen
Oversettelse	Helge Hagerup

Med

Berger	Jon Lockert Rohde
Claude	Mads Bones
Sheila	Ingrid Bergstrøm
Woof	Hans Petter Nilsen
Crissy	Gunnhild Sundli
Dionne	Kohinoor Nordberg
Jeannie	Mari Haugen Smistad
Hud	Sheldon George Blackman

The Tribe

Amalie Eggen
Tanni Samantha Gurah
Lavrans Haga
Aud Kristine Horseng
Leila Jung
Marianne Meløy
Jon Ole Olstad
Per-Theodor Paulsen
Lars Soligard
Martha Standal
Ståle Tørring

Understudies

Berger	Lars Soligard
Claude	Ståle Tørring
Sheila	Gunnhild Sundli
Woof	Ståle Tørring
Crissy	Mari Haugen Smistad
Jeannie	Gunnhild Sundli

Orkester

Åsmund Flaten / Kyrre Havdal (keyboards)
 Skjalg M. Raaen / Hans Petter Vik (gitarer)
 Mattis Kleppen / Kjetil Sandnes (bass)
 Magnus Forsberg / Stian Lundberg (trommer)
 Trond Kopperud / Bjørnar Søreng (perkusjon)
 Kåre Kolve / Erlend Jentoft (saksofoner/fløyter)
 Ronny Farsund / Morten Schrøder (trompet/flygelhorn)

Premiere	23. mars 2012
Antall forestillinger	73

JEPPE PÅ BJERGET

av Ludvig Holberg

Regi og koreografi	Øyvind Osmo Eriksen og Ida Wigdel
Scenografi og kostymer	Dagny Drage Kleiva
Musikk	Øyvind Osmo Eriksen
Bearbeidelse	Øyvind Osmo Eriksen, Ingrid Weme Nilsen og Matilde Holdhus
Lysdesign	Øyvind Wangensteen
Lyddesign	Mikael Gullikstad
Masker	Ann Kristin Høvik
Dramaturg	Ingrid Weme Nilsen og Matilde Holdhus

Med

Jeppe	Jan Sælid
Nille	Silje Lundblad
Produsenten/Dommeren	Espen Klouman Høiner
Erik/Lakei/Kammertjener	Hans Petter Nilsen
Casting-ansvarlig	Wenche Strømdahl

Markedssjef	Mona Jacobsen
Jacob/Politimann	Øyvind Brandtæg
Lege/Advokat	Ragnhild Sølvberg
Lege/Advokat	Jan Erik Berntsen
Skattesjefen/Politimann	Jan Frostad
Skattesjefens kone	Kjersti Tveterås
Barn	Hedda Høvik Lintoft / Kaia Høvik Lintoft

Premiere	7. september 2012
Antall forestillinger	34

JUL I PRØYSENLAND

basert på Alf Prøysens julefortellinger og viser - av Hilde Olausson

Regi og koreografi	Erlend Samnøen
Scenografi og kostymer	Dagny Drage Kleiva
Musikalsk ansvarlig/arrangør	Ivar Gafseth
Lysdesign	Eivind Myren
Lyddesign	Anders Schille
Masker	Anne Wickstrøm / Ingeborg Hopshaug
Dramaturg	Matilde Holdhus

Med

Mor	Ingrid Bergstrøm
Far	Herbert Nordrum
Alf	Olve Løseth
Esther	Silje Lundblad
Hans	Espen Klouman Høiner
Jo	Mads Bones
Minda	Helle Ottesen
Musa	Kristine Welde Tranås
Julenissen	Arne O. Reitan

Premiere	16. november 2012
Antall forestillinger	34

HOVEDSCENEN

I JULENS LYS

Førjulsconcert med Stephen Brandt-Hansen

Musikalsk ansvarlig   Bjørge Verbaan
Lyd   Jan Magne Høynes

Med

Stephen Brandt-Hansen og damekoret Hedda

Musikere

Bjørge Verbaan, Bjørnar Søreng, Stine Fagerthun
og Jakob Eri Myhre

Gjestespill fra Stephen Brandt-Hansen

Premiere   6. desember 2012

Antall forestillinger   6

GAMLE SCENE

JUBILEET

av Jo Strømgren

Regi, koreografi,
scenografi og kostymer   Jo Strømgren
Lysdesign   Eivind Myren
Lyddesign   Jan Magne Høynes
Masker   Bjørg Kristin Rønning
Dramaturg   Matilde Holdhus

Med

Divaaen   Janne Kokkin
Sivilarbeideren   Kingsford Siayor
Dramaturgen   Herbert Nordrum
Medpasienten   Marianne Meløy
Hennes mann   Trond-Ove Skrørdal
Sykepleieren   Hildegunn Eggen
Danseren   Martha Standal

Urpremiere   13. oktober 2012

Antall forestillinger   36

ALLE TIDERS JULEBORD

av og med Adamseplene

Regi   Adamseplene og Nora Evensen
Lys   Steffen Telstad
Lyd   Siril Gaare

Med

Hans Petter Nilsen, Ivar Nergaard, Esther Buchmann, Ole Jonas
Storli, Olve Løseth og Kjersti Tveterås

Gjestespill fra Adsamseplene

Premiere   1. desember 2012

Antall forestillinger   21

Gjengangere

Prinsessedrama

STUDIOSCENEN

GJENGANGERE

av Henrik Ibsen

Regi	Kjersti Haugen
Scenografi og kostymer	Dagny Drage Kleiva
Lysdesign	Eivind Myren
Koreografi	Erlend Samnøen
Lyddesign	Mikael Gullikstad
Masker	Ann Kristin Høvik
Dramaturg	Ingrid Weme Nilsen

Med

Fru Helene Alving	Hildegunn Eggen
Osvald Alving	Espen Klouman Høiner
Pastor Manders	Nils Johnson
Snekker Engstrand	Øyvind Brandtzæg
Regine Engstrand	Siri Schnell Juvik

Premiere	3. mars 2012
Antall forestillinger	60

PRINSESSEDRAMA

av Elfriede Jelinek

Regi og bearbeidelse	Hilde Brinchmann
Scenografi og kostymer	Ingrid Tønder
Lysdesign	Tommy Geving
Lyddesign	Siril Gaare
Masker	Anne Wickstrøm / Haakon Sitje
Dramaturg	Matilde Holdhus
Øversettelse	Torgeir Skorgen og Matilde Holdhus

Med

Snehvit	Cici Henriksen
Jegeren	Olve Løseth
Tornerose	Ingrid Bergstrøm
Prinsen	Mads Bones
Jackie Kennedy	Kine Bendixen

Norgespremiere	29. august 2012
Antall forestillinger	27

SHIP O'HOI!

av Pia Maria Roll i samarbeid med Terje Nordby

Regi	Pia Maria Roll og Hooman Sharifi
Scenografi	Stefan Schröder
Video	Sabina Holth-Jacobsson
Lysdesign	Sven Inge Nergård
Lyddesign	Jon Platou og Anthony Barratt
Produsent	Catherine Haanes
Dramaturg	Elisabeth Egseth Hansen

Med

Terje Nordby, Magdi Alandulesi, Janne Heltberg, Nigel Krishna Iyer og Trond Peter Stamsø Munch

En samarbeidsproduksjon med Pia Maria Roll, Dramatikkens Hus og Black Box Teater	
Trondheimspremiere	3. november 2012
Antall forestillinger	19

STUDIOSCENEN

PATINA

Danseteaterforestilling fra Orkdal Kulturscene

Idé og koreografi   Arne Fagerholt
Lysdesign   Steinar Lohne
Lyd   Grønningen Lyd

Med

Jorunn Bjørkli, Jorid Bye, Anni Røhmesmo Brækkan, Elsa Fjellstad, Else Forvemo, Randi Gjønnnes, Gislaug Hoff, Ragnhild Hoff, Karin Husby, Åsta Jensen, Solveig Kjelstad, Jorun Knudsen, Astrid Kvakland, Solveig Metlid, Liv Anne Moe, Jorunn Molde, Anne Margrethe Myklegård, Jorunn Rønningsbakk, Tora Solem, Jorunn Stavik, Talke Strømsvik, Frøydis Sundli, Halldis Sæther, Gunhild Volden, Gjerd Wormdal og Sara Marie Syrstad

Samarbeidsproduksjon med Orkdal Kulturscene

Trondheimspremiere   5. desember 2012
Antall forestillinger   10

TEATERKJELLEREN

UNGE DRAMATIKERE

- et manusprosjekt for ungdom

Regi og prosjektleidelse   Rita Abrahamsen
Scenografi   Marie Steen Löwendahl
Kostymer   Jenny Hilmo Teig
Dramaturg   Matilde Holdhus

Åtte tekster ble fremført som enkle produksjoner eller lesninger:

Å bli forlatt med stillheten av Andrea Strømmen Engum

Koder av Elise Sjøgren

I mørket er vi alle like av Erlend Glasø Faltinsen

Fantastisk av Ibrahim Fazlic

Kreft av Askild Oddvarson Vik Daren

Jeg er en ganske annen enn du tror av Oda B. Grønskaag

Narsissistisk personlighetsforstyrrelse av Vilde Espenes

Rom til leie av Edvard Iversen

Med

Ingvild Meland, Ibrahim Fazlic, Kine Bendixen, Erlend Glasø Faltinsen, Eirin Gåre Aase, Wenche Strømdahl, Jan Frostad, Hans Petter Nilssen, Øyvind Brandtzæg, Siri Schnell Juvik, Nils Johnson, Hildegunn Eggen, Espen Klouman Høiner og Ragnhild Sølvsberg

Samarbeidsproduksjon med Rita Abrahamsen og Kjernehuset

Premiere   25. april 2012
Antall forestillinger   14

Du skal få høre fuglesang

Foto: Andrea Haugerud Hovik

Trøndelag Teater 75 år

Foto: Mari Vold

DU SKAL FÅ HØRE FUGLESANG

- en teatertrilogi for de minste barna

Idé og regi	Lise Hovik
Koreografi	Line Strøm
Musikk	EnEnEn
Produsent	Ane Wennevold
Lysdesign	Sivert Lundstrøm

Med

Andreas Medbøe Thoresen, Janne Brit Rustad, Live Strugstad, Tor Haugerud, Eirik Hegdal og Michael Francis Duch

Samarbeidsproduksjon med Teater Fot

Uerpremiere	24. november 2012
Antall forestillinger	30

THEATERCAFÉEN

TRØNDELAG TEATER 75 ÅR

- et blikk på teatrets historikk i tekst og musikk

Jubileumskavalkade først spilt under jubileumsmarkeringen på Gamle Scene 13. oktober

Med

Helle Ottesen og Åsmund Flaten

Premiere	29. oktober 2012
Antall forestillinger	4

LØVET FALLER I THEATERCAFÉEN

- med Silje Lundblad og venner

Med

Silje Lundblad, Ingrid Bergstrøm, Olve Løseth, Mads Bones, Kristine Welde Tranås, Martha Standal, Espen Klouman Høiner, Ole Christian Gullvåg, Kyrre Havdal, Adrian Løseth Waade og Fritz Flåmo Eidsvaag

Premiere	17. november 2012
Antall forestillinger	1

SNØEN DALER I THEATERCAFÉEN

Julekonsert med Silje Lundblad, Kristine Welde Tranås, Mads Bones og Jon Lockert Rohde

Med

Silje Lundblad, Kristine Welde Tranås, Mads Bones, Jon Lockert Rohde, Kyrre Havdal og Fritz Flåmo Eidsvaag

Premiere	14. desember 2012
Antall forestillinger	3

THEATERCAFÉEN

LØRDAGSCAFÉ

- en liten formiddagstime med variert innhold og servering

Antall forestillinger   9

ANNET

G7

av Eivind Salen og Ingrid Weme Nilsen

Regi	Ingrid Weme Nilsen
Scenografi og kostymer	Milja Salovaara
Lysdesign	Steffen Telstad

Med

Kristofer Hivju, Arne O. Reitan, Kingsford Siayor, Erlend Olaisen, Ole Christian Gullvåg, Mona Synnøve Solhaug, Kristine Welde Tranås og Harald Brenna

Samarbeidsproduksjon med Pontenegrinerne og Teaterhuset Avant Garden

Urpremiere på Teaterhuset Avant Garden 5. mai 2012

Antall forestillinger   12

Ansvarlig utgiver: direktør Berit Tiller, Trøndelag Teater
Regnskapsoppsett: regnskapsleder Merete Haugen Ruud, Trøndelag Teater
Grafisk design: Geir Schönberg, Trøndelag Teater
Foto: GT Nergaard - unntatt der fotografen er kreditert på bildet

Trykk: Trykkpartner

Samarbeidspartnere:

Besøksadresse: Prinsens gate 18-20, Trondheim

Postadresse: Postboks 3549, Hospitalsløkkan, 7419 Trondheim

Telefon 73 80 51 00, telefaks 73 80 51 01, billettbestilling 73 80 50 00

trondelagteater.no

**TRØNDELAG
TEATER**

